

UMEÅ UNIVERSITET

Till
Förtroendevalda
Österåkers kommun

De senaste åren har studier från flera olika länder samstämmt pekats mot att vaccinering mot bältros minskar risken för insjuknande i demens med 20 till 30 procent. Dessa studier är mycket stora och välgjorda på ett sådant sätt att resultaten inte kan förklaras av störfaktorer. I tidigare forskning har vi likaledes kunnat se att användningen av antivirala medel mot herpesinfektioner minskar risken för demens, och detta liksom de nya resultaten är i linje med vår tidigare forskning om herpesinfektioner och Alzheimers sjukdom. Detta gör sammantaget att jag bedömer att resultaten är trovärdiga, även om det naturligtvis alltid finns osäkerheter.

En minskning av risken för demens med 20 till 30% är en mycket stor effekt och något som skulle kunna ha stor betydelse inte bara på individnivå utan också på samhällsnivå. Den största delen av demenssjukdomarnas samhällskostnad faller som ni vet på kommunerna.

Jag har deltagit i diskussionen om möjligheten att erbjuda bältrosvaccin som en del av ett hälsofrämjande program i Österåkers kommun. Att på detta sätt bidra till en ökad vaccinationsgrad tror jag på några års sikt kan visa sig vara en god affär för kommunen även i rent monetära termer, om det som vi tror minskar insjuknandet i demens. Dessutom är det en offensiv satsning och en pionjärinsats i ett land där processerna annars tenderar att vara ganska långsamma, och något som på ett mycket konkret sätt skulle vara till nytta för medborgarna. Demenssjukdomarna är fruktade sjukdomar och något som påverkar väldigt många människor som drabbade eller som anhöriga. Jag tror därför att stödet från medborgarna skulle kunna vara starkt för en sådan satsning.

Jag och min grupp av forskarkollegor vid Umeå universitet, Uppsala universitet och Karolinska Institutet stödjer mer än gärna i arbetet med att utforma och utvärdera en sådan insats, om det efterfrågas. Som forskare ser jag utmärkta möjligheter att följa införandet för att bygga kunskapen om effekt och kostnadseffektivitet av en sådan insats.

Med vänliga hälsningar

Umeå 2026-04-07

A handwritten signature in blue ink that reads 'Hugo Lövheim'.

Hugo Lövheim

Professor, överläkare geriatrik
Institutionen för Samhällsmedicin och Rehabilitering, Umeå universitet
Geriatriskt Centrum, Norrlands Universitetssjukhus, Umeå